

DZIENNIK POLSKI

WYCHODZI RANO

Rok IV.

 Prenumerata
z dostawą . . . 276

Lwów, wtorek 11 stycznia 1938 r.

Cennik korespondencji
z prowincji

Nr. 10

Pełny sukces arbitrażu prem. Chautempra

Paryz, 10. 1. (PAT.) Strajkujący robotnicy zakładów „Goodrich” przyjeżdżają w tajemniczo ogłoszonej sentencji arbitrażowej premiera Chautempra ostateczny projekt układu o projekcie pracy, poczynając od poniedziałku rano.

Jak wiadomo, strajk, który pogięł nał za soba okupację fabryki, wybuchł w zakładach „Goodrich” dnia 15 grudnia. Już poprzednio, od pewnego czasu panowały napięte stosunki między delegatami robotniczymi a dyrekcją zakładów, głównie w sprawie umowy zbiorowej.

Strajk wywołany był przez incy-

dent, w następstwie którego dyrekcja usunęła jednego z telefonistów fabrycznych. Telefonista, ten oskarżony był o to, że do sieci telefonicznej zakładów załączył dodatkowy przewód umożliwiający podsłuchiwanie rozmów. Delegaci robotników zaprotestowali przeciwko tego rodzaju zarzutom i domagali się przyjęcia swoich telefonistów z powrotem.

Usunięcie trudności gospodarczych ma zapobiegać wojnie

O światową konferencję gospodarczą

London, 10. 1. (PAT.) George Lansbury, przemawiając na zebraniu państwistycznym w Bristolu, podkreślił konieczność bezwzględnego zwolnienia nowej światowej konferencji ekonomicznej celem usunięcia trudności gospodarczych.

W rozmowie z dziennikarzami Lansbury oświadczył, iż otrzymał za-

prosenie od polityków węgierskich, jugosłowiańskich i rumuńskich, jak również od wybitnych osobistości spośród Żydów i Arabów. Wskazał nie do przybycia celem omówienia różnorodnych zagadnień międzynarodowych i możliwości zorganizowania światowej konferencji ekonomicznej.

Zdrada w Teruelu

Bohaterscy żołnierze woleli śmierć niż niewolę

Barcelona, 10. 1. (PAT.) Minister obrony Prieto potwierdził wobec dziennikarzy wiadomość o poddaniu się obrońców klasztoru Santa Clara, oświadczając, że „zagadnienie Teruelu zostało w ten sposób ostatecznie rozwiązane”. Do niewoli dostali się pułkownik Barrat, ppłk. Rey d'Hancourt i biskup Teruelu.

Sewilla, 10. 1. (PAT.) Przemawiając przed mikrofonem przez radiostację general Queipo de Llano oświadczył:

„Radiostacja nieprzyjacielskie głosią z triumfem o wielkich sukcesach osiągniętych wczoraj pod Teruelu. Istotnie pewien sukces nieprzyjacieli osiągnął NA SKUTEK ZDRADY NEDZNIKA, który porzucił dowodzone przez siebie wojska. Zbrodniarz ten poddał się bez porozumienia ze swymi dowódcami wraz z częścią garnizonu.

Po nawiązaniu łączności telefonicznej z dowództwem nieprzyjaciół, zaczął on omawiać warunki poddania się, lecz większość żołnierzy widząc, co się knuje, postanowiła raczej umrzeć, niż poddać się. Grupa złożona z około 500 żołnie-

rzy i kilkudziesięciu osób cywilnych z kuzynem Teruelu na czele, zdołała się przedrzeć przez kordon nieprzyjacielski i przedostać się do części miasta będącej w rękach powstańców.

Salamanca, 10. 1. (PAT.) Komunikat głównego kwatery powstańczej głosi, że na odcinku Teruelu toczyły się

się dalsze walki. Ataki przeciwnika na nasze pozycje położone na południe od Muela zostały odparte z wielkimi dla atakujących stratami. — Walki we wnętrzu miasta, zniszczenie kilku budynków oraz utrata gmachu, w którym znajdowało się dowództwo jednego z odcinków skłoniły nas do wycofania z jednego z odcinków opanowania garnizonowego, złożonego z 500 ludzi. Drugi ośrodek oporu, który od kilku dni był zupełnie izolowany i pobawiony żywności i wody, padł po bohaterkiej walce prowadzonej do ostateczności.

Nowa faza bitwy

Saragossa, 10. 1. (PAT.) Wojska rządowe starają się powstrzymać napór oddziałów powstańczych na obu skrajach frontu Teruelu. Dowództwo tych wojsk zamieszkuje posawianiem się kolumny południowej, która przekroczyła wieś Villastar, podjęła w ciągu dnia szereg silnych ataków na pozycje zajęte przez powstańców na południe

od La Muela. Wszystkie te ataki zakończyły się niepowodzeniem. Według szeregów nieprzyjacieli zaangażował w ten sposób około 10 batalionów. Nieprzyjacieli byli czynni również na skrajnym lewym skrzydle, gdzie artyleria bombardowała, bez przerwy pozycje zajęte wczoraj przez powstańców na La Cota. Od trzech dni walki koncentrują się przede wszystkim na skrzydłach. Dowództwo rządowe, które skoncentrowało wszystkie swe wysiłki w centrum, stara się wszystkimi sposobami uniemożliwić dalsze posuwanie się powstańców na skrzydła, które mogłyby oddziaływać na ich bazy. Wszystko pozwala przypuszczać, że rozpocznie się nowa faza bitwy pod Teruelu, polegająca na wzajemnym manewrowaniu, w której strąby obu stron będą miały sposobność wykazania swych zdolności.

Barcelona, 10. 1. (PAT.) Lotnictwo powstańcze bombardowało wczoraj Barcelonę. Ofiarami bombardowania padło 20 zabitych i kilkudziesięciu rannych.

GENERAL W STANIE NIECZYNNY

Warszawa, 10. 1. (PAT.) Jak się dostrzegamy, general Stanisław Skwarczyński, dowódca dywizji, przeszedł w stan nieczynny.

DEKORACJA POLSKIEGO POSŁA W TALLINIE

Tallin, 10. 1. (PAT.) Posel R. P. Przemyski udekorowany — był dzisiaj przez ministra. Aktu orderem białego gwiazdy pierwszej klasy.

NOWI KOMISARZE ZSSR

Moskwa, 10. 1. (PAT.) Centralny komitet wykonawczy ZSSR powołał Zukowskiego na stanowisko zastępcy komisarza spraw zagranicznych, zaś Persina — na stanowisko zastępcy ko-misarza konstrukcji mechanicznych

Rzym, 10. 1. (PAT.) Minister spraw zagranicznych hrabia Ciano wyjechał wczoraj specjalnym pociągiem do Buszpetesuru.

Czy w Japonii dojdą do władzy wrogowie białej rasy Konoye czy Suetsugu?

Tokio, 10. 1. (PAT.) Dzienniki donoszą, że premier księża Konoye zatwierdził 4-ty letni program reform narodowych, składający się z 9 punktów. Program ten przewiduje odnowę duchową i reorganizację wychowania narodowego, konsolidację wyjątkowego stanowiska zajmowanego przez Japonię jako mocarstwa, będącym czynnikiem stabilizacji na Dalekim Wschodzie, zwiększenie siły produkcyjnej narodu w drodze racjonalizacji przemysłu dla stawienia czoła wzrastającym koniecznościom obrony, nowy podział obciążeń skarbowych i społecznych, celem obrony drobnego handlu i przemysłu oraz rozwoju ducha poświęcenia wśród ludności. Niektóre dzienniki donoszą, iż ogłoszenie tego projektu reform, których od dawna domagała się armia, miało na celu stwierdzenie, że księża Konoye za-

mierzają utrzymać u władzy w przeciwieństwie do uprzedzających pogłoszek, według których miały porzucić ster rządów na rzecz dyktatorstwa złożonego z przedstawicieli wojska i marynarki. Według tych pogłoszek admirał Suetsugu miałby być premierem przyszłego gabinetu, do którego wejść miałyby również gen. Arakji i inni zwolennicy polityki, skierowanej przeciwko Zachodowi.

Krażyli również pogłoski, jakoby Hirota miał się podać do dymisji na wypadek wypowiedzenia wojny Chinom. Kompetentni obserwatorzy polityczni twierdzą jednak, iż księża Konoye pozostanie u władzy konającemu do chwili uchwalenia ogłoszonego projektu przez parlament. Sądzą jednak, że stanowisko premiera Konoye i ministra Hirota będzie osłabione na skutek prawdopodobnego

odrzućcia ostatnich propozycji pokojowych o charakterze ultimatum, przedstawionych marszałk. Czang Kai-Szekowi oraz przez powolność i nieśmiałość z jakimi przeprowadzane są reformy narodowe ku niezadowoleniu armii.

Holandia uznaje podbój Abisynii wobec słabości zarządzeń Ligi Narodów

Haga, 10. 1. (PAT.) W odpowiedzi na depeszę Haile Selassie, królowa Wilhelmina podkreśliła, że

Holandia, stojąc na gruncie polityki Ligi Narodów, musi jednak liczyć się z faktem zdobycia Abisynii, czemu zarządzenia Ligi Narodów, w których i Holandia bra-

ła udział, zapobiec nie zdołały. Rząd holenderski skomunikował się z innymi państwami, aby naradzić się nad ułożeniem stosunków z Włochami. W końcu odpowiedź zaznacza, że nie jest zamiarem rządu holenderskiego uznanie de iure podboju Abisynii.

Niezwykły „akt łaski“ Centr. Komitetu Wyk. Z. S. S. R.

Moskwa, 9. I. (PAT). Najwyższy sąd republiki kareńskiej skazał 9-ciu funkcjonariuszy rejonowych za skradzień na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Wykonanych centralny komitet wykonalczy ZSRR ulaskawił, zamieniając im karę śmierci na 20 lat wię-

zenia. W stosunku do pozostałych wyrok został wykonany.

Słowno to o tyle sensacje, że do wydziału centralny komitet wykonalczy za prawa łaski w stosunku do skazanych na śmierć w ostatnich czasach nie korzystał.

Neuman nie podpisywał... Sensacyjny zwrot w głośnie aferze

Warszawa, 9. I. (Tel. wł. — 1. r.) Donosz z Poznania, że w sądzie grodzkim odbył się w piątek termin na rewizję sądu okr. w Lesznie w procesie KKO przeciw Neumanowi. KKO porwała Neumana o zwrot pożyczki, zaciągniętej przez niego w kwocie 5 tys. zł. Neuman odmawia

zapłaty, twierdząc, że nie podpisywał skrupu dłużnego.

Przesłuchany zaświadał stwierdzając, że podzielił się pożyczką z ręką Neumana. Odnośna sprawa wraca do sądu okr. w Lesznie, celem ostatecznego załatwienia.

„Polska rzeczywistość z przed maja 1926 r.

była nieszczęściem i prowadziła do zguby“ Inauguracja kursu dla sekretarzy Związków Zawodowych

Warszawa, 9. I. (PAT). Dnia 8 bm. rozpoczęła się kurs dla sekretarzy Związków zawodowych, zorganizowany przez Zjednoczenie Polskich Zw. Zawodowych w Warszawie. Kierownikiem kursu jest red. L. A. Weynowski. Inaugurację dokonał p. poseł Leopold Tomaszkiewicz w obecności p. senatora Mariana Malinowskiego (Wojcik), wygłaszając dłuższe przemówienie. Omawiając zmiany psychiki, jaka się dokonała w społeczeństwie polskim, pos. Tomaszkiewicz, porównując rzeczywistość polską sprzed maja 1926 r. do rzeczywistości obecnej, mówił:

ta... rzeczywistość była nieszczęściem, prowadziła do zguby, nie szczyla nasz charakter, zabijała w rozwoju. Nowa rzeczywistość, która powstaje, nie wiodła rozproszkowania i rozczłwika, ale stawia jeden błąk narodowy, stwarza wjęd do tworenia własnej historii.

Omawiając cele społeczeństwa, mówił, że podjóni, że pierwszym celem jest obrona naszej niezależności i naszej niepodległości. To obrona niepodległości musi być najwyższym kryterium na-

szej wylsy politycznej. Na taką formę musi się wykłd nowy obywayt polski, niezależnie od tego, czy będzie on socjalista, narodowca, czy jeszcze z innej partii. Każdy za niewzruszoną zasadę przyjął musi umocnienie niepodległości polskiej i jej obronę.

Dla upostaciowania, dla skryształowania przemian, jakie się w nas dokos nały, mówił dalej pos. Tomaszkiewicz, stworziliśmy konstytucję, która jest wyrazem tęsknot naszego narodu do umozliwienia rządzenia w sposób rzetelny, w taki sposób, aby Polska rosła w potęgę, a nie popadała w niemoc.

Nowa konstytucja stworzyła formy, w których Państwo może się odpowiadająco rozwijać. W formy te obywayteli mają wlewać treść. Ta nowa treść, to nowy charakter człowieka, nie krytykującego wszystkiego bezustannie i szukającego czarnych plam naszej rzeczywistości, ale budującego we współdziałaniu z... polską rzeczywistością.

Tu nie chodzi tylko o przerobienie siebie samego, nie chodzi, aby jed-

nostka się zmieniła, ale aby nasze życie zbiorowe niegło zmieniło i wiotko nowo się i nową wiarę.

Przechodząc do omówienia zmian psychiki narodu, pos. Tomaszkiewicz stwierdza, że „skoro wiemy, jakie mamy wady, gdzie kryją się nasze błędy i niedomagania, to musimy wszystko zrobić, aby to od podstaw zmienił i zmutował. Nie drogą tę, którą idą przywódcy, bo oni prowadzą do bogactw duchowych wewnętrznych i kulturalnych „naszego narodu“.

To jest właśnie celem tego kursu. Chcemy dłać nam obraz — każdy pos. Tomaszkiewicz — jak macie postępować w prowadzeniu tej gromady, jak pomagając jej wejść w życie, jak jej służyć.

Po przemówieniu pos. Tomaszkiewicz wygłosił interesującą prelekcję na temat „Znaczenie organizacji“ sen. Marian Malinowski (Wojcik). Następnie w dalszym ciągu odbywały się wykłady przewidziane programem.

Ostatnie wiadomości sporowe

Poznań zwycięża Lwów 16: 0

Wczoraj wieczorem rozegrany został w Hali sportowej międzymiasto wy mecz bokserski Poznań-Lwów, zas kończony w ogólnej punktacji zwycięstwem Poznania 16:0. Reprezentacja Lwowa wystąpiła w składzie mocno osłabionym.

Przebieg walk w kolejskiej wag od muszej do dziewiętej przedstawia się następująco: (Zawodnicy Poznania na pierwszym miejscu):

Czerwinski wypunktował Musiałę. Koziołek wygrał na punkty z Olber-

tem. Pela wypunktował Zagrodnika. Ratajak pokonał na punkty Sawaryna. Jarecki wygrał w rundzie przez ko-z z Wroblem. Sulczyński pokonał w I rundzie przez techniczny nokaut Paszczynsca. Szymura wygrał w 3 rundzie przez techn. ko-z z Koprovskim. Klinecki wypunktował Niemca.

Dziś w niedzielę o godz. 19-trej rozegrany zostanie mecz rewanżowy, przy czym reprezentacja Lwowa wystąpi w składzie najsilniejszym.

Z AKADEMICKIM MISTRZOSTW NARCZIARSKICH

W drugim dniu międzynarodowych akademickich narciarskich mistrzostw Polski rozegrano bieg płaski na 16 km., otwarty i do kombinacji. Ogółem startowało około 40 zawodników. Bieg otwarty wygrał zdecydowanie Lotysze (zawodnicy U.S. Ryga).

Techniczne wyniki zawodów przedstawiają się następująco:

Bieg otwarty: 1) Kaneps (Lotwa) w czasie 1:04:18, 2) Pekala (Ł.) w czasie 1:05:41, 3) Leinpiis (Ł.) w czasie 1:09:49. Polacy zajęli 6, 7 i 10 miejsca.

Bieg do kombinacji: 1) Matti Hori (Finlandia), 2) Roesser (Austria), 3) Gallob (Austria). Polacy zajęli 2 ostatnie miejsca.

OSTATNI DZIEŃ ZAWODÓW HOKEJOWYCH W KRZYCY

Wczoraj w ostatnim dniu turnieju międzynarodowego w Krynicy rozegrano ostatni mecz Jaworzyna - KTH, który przyniosł spodziewane zwycięstwo młodej drużynie krynickiej nad rutynowanymi gospodarzami w stosunku 4:3 (0:2, 1:1, 3:0). Mecz ten zdecydował o zdobyciu miejsca przez Jaworzynę.

Ostatnie kolejsność w turnieju krynickim przedstawia się następująco: 1) Ferencvatos gier 5 pkt. 9, str. br. 8:12, 2) Cracovia gier 5, pkt. 7, str. br. 8:12, 3) Warszawianka gier 5, pkt. 5, str. br. 7:5, 4) Rowettsi gier 5, pkt. 5, str. br. 4:7, 5) Jaworzyna gier 5, pkt. 4, str. br. 9:12, 6) KTH. gier 5, pkt. 0, str. br. 6:14.

REZERWOWA REPREZENTACJA POLSKI BIJE LOTWĘ 2:1

W sobotę wieczorem rozegrany został w Warszawie na stadionie Wojska Polskiego mecz 5 tyś. widzów międzypaństwowy mecz hokejowy po między rezerwową reprezentacją Polski a reprezentacją Lotwy. Zwycięzili nieznacznie polscy hokeści w stosunku 2:1 (1:1, 0:0, 1:0)

CRACOVIA BIJE WĘGIERSKI FERENCVAROS 3:2

Kraków, 9. I. W sobotę na torze lodowym Cracovii odbył się z okazji jubileuszu 10-letniego istnienia Okr. Zw. „Hokejowego“ międzynarodowy mecz hokejowy między węgierską drużyną FTC, a Cracovią. Wygrała Cracovia 3:0 (1:0, 1:0, 1:0).

Gwałtowne wstrząsy podziemne w powiecie świętochłowickim

Chorzów, 9. I. (PAT). Na terenie zmłny Rudy w pow. świętochłowickim dalsy się odczuć ostatnio dość silne wstrząsy podziemne. W szczególności wstrząsy te odczuwa w ubiegłą środę i

piątek. Wstrząsy trwały po kilka sekund. Na sroście Ruda-Bebrek z kilkun miesiacach obsunęła się ziemia. Wstrząsy mają prawdopodobnie charakter tektoniczny.

Nowe możliwości tranzytu kontyngentów eksportowych Węgier i Rumunii

Warszawa, 9. I. (Tel. wł. — 1. r.). Po urzuceniu dźwigu do przewożenia w porcie gdynińskim dalsy się zauważył zainteresowanie możliwością tranzytu zbóż przez ten port ze strony ekspozycji rumuńskiej i węgierskiej. Zainteresowanie to znalazło swój wyraz w przetraktacjach dotyczących przewo-

zeń przez Gdynię rumuńskiej i węgierskiej kukurydzy i pszenicy. Pierwsze partie kukurydzy rumuńskiej nadeszły już do Gdyni i zostały skierowane do elewatorów. Ostatnio dokonano pierwszego załadunku 300 ton kukurydzy z przeznaczeniem do Kopenhagi.

Dotychczasowe osiągnięcia akcji Pomocy Bezrobotnym

Warszawa, 9. I. (PAT). Według dotychczasowych obliczeń, zbiórka prowadzona na Pomoc Zimową, przeprowadzona w dniu 19 grudnia ub. r. na terenie całego kraju — dała rezultat zatroskominie większy niż w okresie poprzedniej akcji zimowej. Udział społeczeństwa w tym dziele ofiary dla bezrobotnych był bardzo liczny. W poszczególne województwach zbierano: 1. M. st. Warszawy zł. 110.528,60, woj. warszawskie zł. 19.000,00, Łódź i woj. łódzkie zł. 30.000,00, Kielce i woj. kieleckie zł. 14.644,11, Lublin i woj. lubelskie zł. 3.999,32, Łódź i woj. łódzkie zł. 3.999,32, Łódź i woj. łódzkie zł. 3.999,32.

białostockie zł. 7.898,20, Wilno i woj. wileńskie zł. 4.496,96, Nowogródek i woj. nowogródzkie zł. 3.309,00, Brześć i woj. poleskie zł. 6.196,55, Łuck i woj. wołyńskie zł. 7.389,67, Pozań i woj. podkarpackie zł. 20.369,98, Katowice i woj. śląskie zł. 103.725,14, Kraków i woj. krakowskie zł. 15.773,77, Łwów i woj. lwowskię zł. 9.826,27, Stanisławów i woj. stanisławowskię zł. 5.187,73, Tarnopol i woj. tarnopolskie zł. 3.000,00, Toruń i woj. pomorskie zł. 5.000,00. Ogółem zebrano dotychczas zł. 376.167,35.

